

maal, saa maa jeg tilstaa, at det kan jeg ikke gaa ind paa, for Venstre har det saadan — og jeg antager, at ogsaa de andre Partier har det saadan —, at i den den Slags aandelige Spørgsmaal maa ethvert Medlem have sin Frihed. Det lader sig virkelig gøre at staa i et politisk Parti og have noget forskellige Anskuelser angaaende den kirkelige Organisation, og jeg vil meget beklage, hvis det ærede Medlem Fru Elna Munch ikke kan forstaa, at saadan er det, og saadan bør det ogsaa være indenfor et politisk Parti. Men i saa Tilfælde bliver jo Talen om at bøjse sig ind under det konservative Aag mindre værdifuld.

Det er blevet sagt, at Venstre, sidste Gang disse Forhold var til Behandling, tog et mere frisindet Standpunkt — jeg tror ogsaa, den højtærede Minister var inde paa det —, saadan at der skulde være mindre Tilbøjelighed i Øjeblikket til at gaa til en Løsning af dette Spørgsmaal, end der har været tidligere indenfor Venstre. Det ærede Medlem Fru Elna Munch gjorde mig endogsaa den Ære at oplæse nogle Linier af en Tale, som jeg holdt sidste Gang, og som den Gang desværre ikke vandt hendes Bifald, men som altsaa nu var brugelig. Jeg skal da til Beroligelse for det ærede Medlem — for det gør mig virkelig lidt ængstelig, at hun har saa mange urolige Timer for min Skyld — sige, at vel er Ordene, jeg brugte i Gaar, maaske ikke akkurat de samme, som jeg brugte den Gang, men Tankegangen er aldeles afgjort den samme: at det er min Overbevisning, at i det Tilfælde, en Menighed og en Kvinde finder hinanden og ønsker et Samarbejde med denne Kvinde som Præst, da vil der her i Rigsdagen være ikke blot Lyst til, men ogsaa Evne til at finde saadanne Former, at disse Ønsker kan virkeliggøres. Det ærede Medlem Fru Elna Munch synes ikke at have Forstaaelsen af, at der skal være en Trang til Stede baade hos Menigheden og hos den Kvinde, som Menigheden ønsker til Præst, til et saadant Samarbejde. Det ærede Medlem spurgte forundret om, hvad det var for et Ønske, og hvornaar Tid og Lejlighed vilde være til Stede. Jeg kan maaske bedst svare derpaa ved at nævne en historisk Begivenhed, og da vil jeg nævne Valgmenighedssagen i Ryslinge, ikke den nuværende Valgmenighedssag, men den Valgmenighedssag, som Ryslinge oplevede i 1868. Dér var et konkret Tilfælde. Der var en Præst, der var berøvet

sit Embede, og der var en Menighed, som holdt fast ved ham, selv om Staten havde frataget ham hans Embede. Dér var altsaa et konkret Tilfælde, som krævede en Løsning. Det voldte nogen Kamp, baade kirkelige Kampe og politiske Kampe, men den danske Rigsdag fandt en Løsning, som tilfredsstillede baade Folkekirken, den Præst, der var afsat, og den Menighed, der havde sluttet sig om ham, skønt Biskopperne den Gang — jeg tror i Samling — talte om, at Folkekirken vilde sprænges, hvis den Løsning, som man fandt, blev virkeliggjort. Det viste sig, at ikke blot holdt Folkekirken, men det blev ogsaa til Gavn for den danske Folkekirke, at man fandt denne Løsning, og den vilde man ikke have fundet, hvis der ikke havde været et saadant praktisk Spørgsmaal med alle dets Enkeltheder, som skulde klares. Det vilde navnlig aldrig være kommet til at gøre den Gavn for den danske Folkekirke, hvis man havde vedtaget en principiel Ordning af Valgmenighedssagen i Stedet for at løse dette enkelte Spørgsmaal, som saa drog den øvrige Udvikling efter sig. Jeg haaber, at dette Eksempel med alle dets Forskelligheder fra det Emne, vi her taler om, kan være oplysende for det ærede Medlem Fru Elna Munch, saadan at hun faar Forstaaelsen af, hvad jeg forstaaer ved dette, at Spørgsmaalet skal ligge for, for det er ikke en Talemaade i min Mund, men det er et Ønske, som jeg oprigtigt nærer. Sker det, er jeg ogsaa sikker paa, at saa skal Spørgsmaalet nok blive løst, uden at det skal medføre den frygtelige Independentisme eller Sprængning af den danske Folkekirke, og uden at der kommer nogen af de andre store Vanskeligheder.

Den højtærede Kirkeminister vilde ikke indlade sig paa nogen af de Bemærkninger, som det ærede Medlem Hr. Blang havde gjort, han vilde overlade ham til mig til Behandling. Jeg skal berolige den højtærede Minister med, at saa har han ogsaa overladt det ærede Medlem i gode Hænder, for jeg agter ikke at gaa i Rette med ham i Henhold til det, som jeg allerede har sagt: at indenfor mit Parti er det saadan, at vi kan godt staa som gode politiske Partifæller og dog have forskellige Meninger angaaende den kirkelige Organisation. Men naturligvis gælder den Bemærkning, som jeg gjorde før, at man skal tale varligt om en Sprængning af Folkekirken og af den kirkelige Enhed og om Brud med hele Kristenheden. Det